

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in
quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus
respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum
luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque
omnibus in utroque Foro ...

De Fideicommissis, Primogenitvris, Et Majoratibvs

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1690

Disc. XVI. Valentina Majoratus. De eadem materia concursus inter lineam
& gradum, seu inter gradu æquales contendentes de prærogativa lineæ in
successione majoratus vel primogenituræ, Et an ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74060](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-74060)

DISCURSUS XV.

41

Barbara primogenita, atque recte intrabat representatio in concurso materiæ: & sic intra statrum filios, concurrente siquidem hoc beneficio, absolutum videtur in primogenituris vel alii ordine ne primogenitura regulandis prærogativam linea vincere illam ætatis, unde propterea casus pro meo iudicio habere videbatur de indubitabilitate.

18

VALENTINA MAIORATVS

PRO
COMITE DEL REAL
CVM
COMITE DE SELLENTE,
ET CVM
MARCHIONE DE TARASENA.

Responsum pro veritate.

Decadentia materia concursus inter lineam & gradum, seu inter gradu æquales contendentes de prærogativa linea in successione n' auctoratus vel primogenitura. Et an prærogativa linea vincat etatem.

SUMMARIUM.

- 1 Adi series.
- 2 De exclusione sexus feminini.
- 3 De regula ut bona in lineam ingressa ab ea non exeat nisi evanescatur declaratur.
- 4 De natura majoratum Hispanie. & de differentia inter eos & majoratus Italia remissive.
- 5 In primogenituris linea vincit omnia secundum gradum, tertio sexus quartio etas.
- 6 Primogenitus transmittit ius primogenitura in omnem eius posteritatem.
- 7 De fundamento quod in causa reputatur solidius.
- 8 Tercius Majoratus post defectas lineas masculinas.
- 9 Motivum dubitandi circa existentiam & durationem majoratus, an scilicet sub nomine filiorum veniant nepotes & descendentes sed dilinuitur.

PTRVS LADRON TESTATOR.

Ramonius primogenitus primus
successor Majoratus.

Petrus secundogenitus.

Ruggerius primogenitus secundus successor Jacobus alias Jayme secundogenitus tertius successor.

Petrus.

Margarita primo genita. Conjuges. Petrus primogenitus quartus successor. Jacobus secundogenitus.

Aloysius.

Petrus quintus Franciscus sextus successor. Joannes primogenitus patri præ mortuus.

Aloysius.

Margherita nupta Michaeli de Ca- lataiu.

Honuphrius.

Antonius.

Jacobus leu Jayme.

Aloysius.

Petrus.

Ximenes Comes del Real.

Franciscus unde cimus successor.

Franciscus septimus Petrus. successor.

N. filia femina.

Jacobus octavus. Gaspar. successor.

Francise.

Joannes nonus Blanca. Francise.

Leonardus.

Gaspar de imus successor.

Bartholomæus Comes de Sellen.

Lucretia. Anna Maria.

Antonius Marchio de Tarazena.

Cardin. de Luca De Fideicommisso.

D 3

DISC.

ELUCA
De
tarazenis
et cat.
CVI

DISC. XVI.

Petrus Ladron duos habens filios, Ramonium primogenitum, & Petrum secundogenitum, tam in testamento condito de anno 1428. quam in donatione contemplatione matrimonii contracti per dictum Ramonium de anno 1412. Majoratum seu primogenituram instituit in Stato Cheluz, prius ad favorem linea masculina Ramonii, & deinde linea masculina Petri, utraque vero defecta, in masculis utriusque linea feminina eorundem cum dicto ordine, prius scilicet Ramonii, & secundum Petri; Ex Ramonio autem fuerunt superstites Ruggerius primogenitus, qui in dicto majoratu succedit, & Jacobus alias Layme secundogenitus, dictoque Ruggerio defuncto sine prole masculina, superstibus tribus filiabus, successio delata fuit dicto Jacobo fratri, qui duos habuit filios masculos, Petrum scilicet primogenitum, & Jacobum secundogenitum, qui Petrus uxorem habuit Margaritam filiam primogenitam dicti Ruggerii primogeniti, atque ex hoc matrimonio superstites fuerunt duo filii masculi in hoc majoratu unus post alium succedentes mortui absque prole. Unde propterea majoratus transitum fecit in dictum Jacobum secundum genitum ac successivè in eius filios & descendentes masculos quorum ultimo, Gaspare nuncupato decimo possidente, defecit sine filiis masculis, superstibus duabus filiabus; Hinc proinde inter quinque diversas personas orta est lis, nempe dictas feminas, vel earum primogenitam ex una; Franciscum descendenter ex directa linea masculina dicti Petri senioris, filii secundogeniti fundatoris ex altera; Ximenes de Calataju Comitem del Real descendenter à Margarita, juniori nepte ex Joanne filio primogenito, patri praefuncto dicti Petri junioris, ac primogeniti in linea dicti Jacobi, & qui Petrus uxorem habuit Margaritam seniorem, filiam dicti Ruggerii ex altera; Bartholomaeum Comitem de Sellent, descendenter à Joanna filia dicti Jacobi secundi ex altera; Ac Antonium Marchionem de Tarazena descendenter à Blanca, pronepte ejusdem Jacobi secundi ex altera, juxta praesertim arborem.

In qua controversia obtinuit dictus Franciscus agnatus de linea masculina fundatoris, qui proinde majoratus possedit usquequo vixit, ac fuit undecimus possessor; Eo autem super defuncto absque prole masculina, superstite unica filia femina; Hinc inter istam, ac predictos duos Comites, dictumque Marchionem denuo quadriangulari lice excitata, desuper ex parte Comitis del Real pro veritate meum iudicium expetitum fuit.

Respondi dicto Comiti del Real clare successio-
nem debitam videri, tanquam primogenito in linea
feminina prefati Ramonii primogeniti, sive Rug-
gerii ejus filii primogeniti secundi successoris in
primogenitura, eandem quoque primogenitura præ-
rogativam habenti linea dicti Jacobi primi, qui fuit
filius secundogenitus dicti Ramonii, ac tertius suc-
cessor, ut in arbore.

Distinguendo siquidem dictas personas insimul
contententes; Quatenus pertinet ad filiam femi-
nam Francisci ultimi possessoris, illam considerando
ex persona propria, cum præsupposito durationis
Majoratus, omnino plana videbatur ejus exclusio,
absque necessitate assumendi inspectionem super
interpretatione testamenti, ac perpetua inhabilitate
sexus feminini, stante re judicata de recenti sequi-
ta ad favorem ejusdem Francisci patris dicta femi-

næ, in exclusionem duarum filiarum Gaspari decimi
ac penultimi possessoris, Ac etiam in exclusionem
dictorum aliorum masculorum de linea feminina
Ramonii primogeniti, Unde intrabat regula quod
quisque juris &c. vel altera deduceta ex ingenio
statu homin. circa sententiam, & rem judicatam dispe-
stata; Ac etiam quia revera contextus testamen-
tis litteraliter probat hujus majoratus qualitatem ma-
sculinam, cum inhabilitatione sexus feminini
etiam docente plures reiterata observantia excep-
tionis femininarum de linea prius admissa, & prima-
genita, ob masculos alterius linea, ut ex eadem go-
bore patet, quæ ita brevius facti seriem vel successio-
nis ordinem denotat.

Ideoque intrare non poterat regula de linea
admissa, &c. cuius vigore feminæ vineunt masculi
alterius linea, quoniam dicta res judicata pro
Francisco patre hujus feminæ in exclusionem al-
rum femininarum Gasparis ultimi possessoris de linea
primogenita, clare convincebat, quod possit distinc-
tione majoratus, hic esset masculinus, cum inhabili-
tatione sexus feminini, ideoque cessante habilitate
continuandi in eadem linea, prius faciens eius
gressus ad testatorem seu ad ordinem ab eo pia-
tum, iuxta ea quæ habentur in Bonon. de Poth. ap-
precedenti.

Ex eadem autem ratione, mihi citra difficultatem
videbatur, nullum jus competere Antonio Ma-
chioni de Tarazena pronepoti Blanchæ filie Jac-
tutii, qui fuit avus dicti Gasparis penulti posses-
soris, per cuius obitum majoratus transitum fecit
dictum omnino diversam lineam Petri filii secun-
dogeniti fundatoris in persona Francisci undecimi,
ultimi possessoris ut supra, quoniam licet ipse de
linea, in qua majoratus notabiliter tempore stetit
tribus possessoribus, Attamen ea linea confitetur
fuit, atque bona jam fecerunt transitum in dicta
aliam lineam; & consequenter intrare non pos-
sunt dicta regula, quæ solum locum habet, quando gradi
de continuatione, ac de impediendo, ne ab illa bonis
exeant, atque atque ad aliam transitum faciant, ut
vero id jam sequutum est, tunc talis linea quæ
hunc effectum remanet extranea, & habeat
evacuata.

Quare præsupposita, ut dictum est, durationis
majoratus, ita ut ageretur de sola pertinentia, pro
meo iudicio quæstio restringebatur inter Co-
mitem del Real, & Comitem de Sellent, in quorum
primo docte scribentes de partibus dedicabant
prærogativam linea, eo quod esset pronepos Ma-
garitæ neptis Petri secundi primogeniti ex Joanne
primogenito parti praefuncto, ideoque ex dicta
prærogativa linea vincere deberet dictum aliud
Comitem de Sellent quavis descendenter à Joanne
filia primi gradus Jacobi fratri secundogeniti dicti
Petri; Et in hoc mihi videbatur, quod dicti heredes
lineis masculinis vocet filium masculum filia feme-
næ majoris juxta verba inferius registrata, atque in
ter dictas feminas, absque dubio Joanna, à qua de-
scendit dictus Comes de Sellent, esset major in
dicta Margarita, à qua descendit dictus Comes del
Real, Nihilominus ista difficultas caderet in simili-
bus majoratibus Italiæ, in quibus plerique feminæ
verbū majoris natu capiendum esse in significatio-
ne propriæ & naturali pro eo qui est natura iter prius
natus, seu ætate major, juxta ea quæ habentur super
deducta disc. i. & in pluribus aliis immediatis sequen-
tibus. Secus autem in primogenitulis, vel in majoratibus
Hilge

DISCURSUS XVI.

43

Hispania, quos absolutum est jure primogenitura-
rum regulari, ex deductis pariter dicto disc. 1. &
sequen., ubi de hac differentia inter istos majora-
tus Hispania, ac illos Italiae.

Postea enim ordine primogeniturae, intrat de
plano recepta graduatio posita per Molinam de pri-
mogenitura lib. 3. cap. 4. num. 13. & sequen., & sapient
præteritum sub tit. de feud. disc. 13., & latius in decisi. Si-
cilia ibidem impress., ut scilicet primò attendatur linea
secunda in linea gradus, tertio in gradu sexus,
& quartò in sexu etatis, & sic quod prærogativa linea
vincat omnes alias non obstante gradu, quoniam in
primogenitura peculiare est, ut primogenitus trans-
mittat in omnem ejus posteritatem hanc prærogati-
vam in eo imprestam, quamvis in solo jure habi-
tuali ex plenè collectis per Vrsin. de feudis par. 2. quest.
4. art. 1. cum duobus sequen. Giurba de feudis §. 2. glos.
10. num. 28. & seqq. & glos. 2. num. 70. Amat. refol. 1.
Marcan. jun. disp. 1. cum sequen., apud quos cæteris
& habetur latius actum dicto disc. 13. de feud., &
in dicta decisi. M. C. Sicilia.

Multo magis ac extra difficultatem, quoniam
non solum agebatur de majoratu Hispania regu-
lando jure primogeniturae, sive Regni, aut feudi
Dignitatis, ex legibus particularibus vel receptissimo
uti regionis, sed etiam quia fundator expressè pro-
fessus est erigere primogenituram cum istius ordine
regulandam, habendo pro synonymis istos terminos,
majoratus & primogenitura; Quo casu eriamus
esse in Italia, vel alibi extra Hispaniam, unde
procedendum esset cum solis terminis juris com-
munis, adhuc sine dubio idem descendere veniret,
ut adverterit dicto disc. 1. & magis in specie disc. 2.

Verum in hac facti specie mihi videbatur, quod
absque necessitate assumendi istam questionem,
bonum jus dicti Comitis del Real esset omnino
in tuto, ac extra controversiam in concursu dicti
alterius Comitis de Sellent, & multomagis in con-
cursu Marchionis de Tarasena alterius prætensis
minus jus habentis, dum dictus Comes del Real
primogenitura prærogativam, non solum deduce-
re poterat à dicta Margarita juniore ejus abavia,
sed clarius, ac ad evidentiam, ab altera Margarita
seniora filia primogenita Ruggert, qui fuit filius
primogenitus dicti Ramonii primò vocati, qui
fuit secundus istius majoratus successor, & à qua
Margarita, utpote nupta Petro Avo dictæ Mar-
garite junioris, idem Comes quoque descendit; Et sic
difficultas de plano cessabat ex facto, cum
indubitatum esset dictam Margaritam seniorem esse
longè natu majorem, quam esset dicta Joanna, à qua
originem trahit dictus Comes de Sellent, cum ma-
jori prærogativa etiā linea usurpata, unde in ea con-
currit utraq; qualitas linea & etatis, quod scilicet
esset primogenita, ac eriana omnium natu major,
ideoq; cessabat omnis occasio dubitandi.

Hinc mihi alicujus admirationis occasionem
præbuit videre, quod docte quidem ac elaboratè
scribentes de partibus, ita cum tanto labore afflu-
merent opus subtiliendi prærogativam linea super
artatem cum majori occasione dubitandi in so-
lo concursu, inter dictam Margaritam juniores, &
Joannem seniorum, & non reflecterent ad præfa-
tam aliam Margaritam seniorum æquè ascenden-
tem, ex cuius persona dicti laboris, omnisque dubi-
tationis occasio cessabat, & consequenter videba-
tur, quod casus haberet de indubitibili, quodque
ad hanc paucu ista causa pro meo iudicio restri-
ngetur, quamvis juxta illum stylum volumen desuper
consecutum esset.

Ponderabam tamen aliquam dubitandi rationem
cadere posse circa dicti majoratus existentiam seu
durationem, quod scilicet ex parte filia dicti Franci-
isci ultimi possessoris, ac ultimò defuncti prætendi
posset, quod in eo expirasset majoratus ob deficien-
tiā seu non existentiam personarum, quae ad illum
vocata fuerunt; Cum enim defectis lineis masculini-
nis, vocatio concepta esset per haec verba præcisa,
ex Hispanico idiome in latinum traducta videlicet,
Mandat, quod succedat filius masculus filia majoris
dicti Ramonij, ejusque filii & descendentes. & si iste sine illis
decederet, filius secundus dicta prime filie, & sic de
uno in aliun usque ad ultimum, Et si prima filia non
haberet filios masculos, vel haberet & decesserent, vocat
filios aliarum filiarum dicti Ramonii, & cum eadem for-
ma eorum filios, Et quatenus non adessent filii masculi
dictarum filiarum dicti Ramonii vocat filios masculos fi-
liarum Petri Ladron cum eadem forma.

Hinc proinde cum ista verba præferre videau-
tur, personalitatem circa filias primi gradus dicto-
rum Ramonii, ac Petri filiorum fundatoris, adhi-
bendo verbum descendens, tanquam discretivum
ab illo filiorum, ita videbatur, quod vocatio restri-
cta esset ad illos masculos, qui descendenter à filia-
bus sicut inis immediatis, ac primi gradus prædictorum
Ramonii & Petri, non autem conveniret iis
qui descendunt à filiabus, alisque ulterioribus fa-
minis descendenteribus ex filiis & descendenteribus
masculis eorumdem juxta firmata in Bonon. fidicom-
missi 16. Ianuarii, & 14. Februarii 1662. coram Vero-
spio, de qua causa haberet infra in Bonon. fidicom-
missi de Sale discr. 71.; Et propterea cum ex præ-
dictis Ramonio & Petro filiis fundatoris nulla fu-
rit superstes filia femina, hinc resultare videbatur,
quod defacta esset conditio, nullusque ex contend-
enteribus dici posset vocatus, & consequenter quod
majoratus terminaverit in dicto Francisco ultimo
defuncto, penes quem bona effecta sunt libera, &
spectarent ad dictam filiam feminam, non tanquam
filiam, & ex persona propria, sed tanquam her-
dem patris.

His tamen non obstanribus, reflectendo ad so-
lam veritatem, istud motivum non videbatur habe-
re aliquam subsistentiam, Tum quia prædictæ de-
cisiones neque in suo casu probabilitatem habere
videntur, ex iis, qua habentur in dicta causa infra
discr. 71.; Tum etiam quoniam quæstiō inter DD.
famigerata, de qua plenè apud Fusar. quæst. 319. cum
duabus sequen., & apud Merlin. dec. 206., alias decisi.
6. par. 5. rec., & infra plures, An scilicet sub no-
mine filiorum, tam in conditionali, quam in dispo-
sitiva veniant ulteriores descendentes, adinstar fere
omnium aliarum, est potius facti quam juris,
cum magna scribentium pugna sit, in constituendo
regularum qua solam præsumptionem juris inducit,
absque dubio cessantem ex contrariis præsumptionib-
us & conjecturis, etiam in casu quo adessent
verba personalitatem denotantia, ut in specie de
verbo personali, ipse, advertitur apud Merlin. di-
cta decr. 206. numero 34. cum seqq., ex verissimo
principio in hac materia semper ac perpetuo præ-
oculis habendo, ut non cortex & formula ver-
borum, sed substantia voluntatis attendi debeat,
ac habetur infra plures super hoc articulo, An
& quando sub nomine filiorum veniant etiam ul-
teriores descendentes.

Attento autem toto contextu testamen-
ti, ad evidentiam ac penè litteraliter vi-
debatur constare de substantia voluntatis te-
statoris, ut hic majoratus esse quidem deberet

ELUCA
de
testamentis
et ceteris
GVI

DE FIDEICOMMISSIS.

- 44
- masculinus, ac in solis ejus descendantibus masculis, sed de universa ejus linea & descendenta tam masculina quam feminina, cum solo ordine prælationis inter unam & alteram, ita ut donec utraque duraret, non daretur casus libertatis bonorum, illorumque transitus ad penitus extraneos; Neque urgebat motivum discriberet, quod in hac materia satis efficax repudari solet, quoniam illa erat inter masculos, qui à feminis descenderent, sed non percutiebat ipsas feminas, & hæc mihi videbatur veritas, dum testator universam posteritatem usque ad ultimum honorare voluit, in solo tamen sexu masculino, sed non curato medio, an esset masculinum, vel femininum, nisi in solo ordine prælationis ut dispositionis tenor clare ostendit.
- 13 De ratione, ob quam attendi debet proximitas gravis & non gravantis.
 14 Vbi sit transitus ad diversum ordinem, seu gradum substitutionum, proximitas regulanda est a personæ testatoris.
 15 In successione fideicommissaria, non attendantur annatas, vel duplicitas vinculi.
 16 De individualitate inducta ex voluntate testatoris quam potius in defecta portione intrat, jas ascendit, vel non decrescendi ad favorem omnium portionum.
 17 Vbi testator mandavit semper succedi debere subdus prærogativa quomodo intelligatur.
 18 De dictione semper, quomodo intelligenda sit.

D I S C . XVII.

MUTINEN. FIDEICOMMISSI DE RANGONIS

P R O

MARCHIONE JOANNE MARIA
RANGONO

C Y M

MARCHIONE FORTUNATO
etiam RANGONO.

Casus disputatus in Consilio Mutinæ.

De quæstione proximitatis in simplici fideicommissio inter transversales diversarum linearum, An scilicet remotior de una linea, in qua est primus, ex beneficio representationis, vel subingressio, seu illius vulgaris, quæ dici solet anomala, fiat æqualis gradu proximiori alterius linea; Et an differat quod omnes concurrentes sint de una vel respectivè de pluribus lineis ab initio constitutis.

S V M M A R I V M.

- 1 F Acti series.
- 2 De alia simili controversia super successione feudorum, ejusque decisione remissive.
- 3 Quod attendi debet sola proximitas gradus, illam regulando à persona gravati morientis.
- 4 De subingressione filii in locum patrii, ut ita remotior fiat æqualis proximiori.
- 5 Contrarium verius firmatur, ut equalis debet esse successio proximioris, & remotioris.
- 6 De distinctione, an ab initio una tantum linea, vel plures constituta sint.
- 7 Vbi est una linea procedit conclusio de qua num. 3.
- 8 Vbi vero sunt plures attendi debet conclusio, de qua n. 5.
- 9 De autoritatibus probantibus hanc distinctionem.
- 10 De pluribus rationibus idem comprobabitibus, ut pluribus linearis ab initio constitutis omnium linearum sit æqualis successio, non curata inaequalitate graduum.
- 11 Attenditur ea proximitas, que pendet à latere testatoris, non ab alio latere extraneo.
- 12 Etiam data facultate gratificandi, & disponendi, omnes linea honoranda sunt.

FULVIUS de Rangonis de anno 1571. infra hæredibus Claudio, Thadæo, Joanne, & Iobino quatuor ejus filiis masculis, perpetuum divisionum ac reciprocum fideicommissum ordinaverunt filios & descendentes cujuslibet, uno aut eorum, vel ejus filii & descendantibus deficibus, substitutus superstites, eorumque filios & descendentes masculos, adjecta ratione, ut omnia in universa ejus descendencia masculina perfice commissum reale conservari debeant, & deinde cum ordine ad rem non faciente, in linea summa vocando demum in omnium defectum quem locum pium; Cumque esset pellestor duorum sutorum, mandavit unius jurisdictionem administrationem esse debere apud seniorem de linea colonnello primogeniti, & alterius apud filium de linea seu colonnello secundogeniti, & sic facta fivè, Ac demum in fine, cum fideliter tradidit Latino in Italicum sermonem, formula tradidit Marzarium in ejus Epitome fideicommissorum partem & ut tollatur occasio litium fol. 11., mandavit dicta successionem semper intelligi debere servandum prærogativa, dummodo filius subintervenire cum patris respectu ascendentis & patrum, ac de paritate gradus in stirps & non in capita, quod semper intelligi debet de proximitate gravatum morientis non autem ipsius testatoris,

Defecto Claudio sine prole, dictaque hereditate proinde divisa in tres portiones inter tres descendentes, defecit super linea Jacobini per manus Alphoni ejus filii sine prole, unde proprietatem in defecta portione, tam Castrorum & feudorum iniquorum hujus domus, quam erant in illa hujus reditatis, orta est controversia inter Fortunatum, Thadæi, & Joannem Mariam pronepotem Janis ex Fulvio filio, & Claudio nepote reflectente, introducta causa in Consilio Mutinæ, disputans us fuit successio feudorum, in qua obtinuit Joannes Maria remotior æqualem successionem cum dicto Fortunato proximiore, juxta ea quæ habebuntur in tenet, feudorum de Rangonis sub tit. de feudis. 8. sens autem causa quod sciā adhuc pender indebet.

In utraq; vero scribens pro Joâne Maria, arguitus consultus pro veritate, observabâ primo aperte respondendū videtur pro Fortunato proximiori, proximate Alphonso defuncto quarto gradu, conclusionem dicti Joannis Mariae, qui ab eodem dicto gradu distat, stante quod testator omnes questiones defusus cadentes, atque inter antiquiores nimis controverſias, ita derimere voluit, ita circa representationem intrantem in infinitum attenta proximitate fideicommissaria testatoris, quam circa subingressio in generali corruptum jure vulgaris in fideicommissis.